

Publieke Lezingen Vredes-Theologie en -Ethiek 2023

OORLOG OM GRONDSTOFFEN & GOEDE METHODEN VOOR RECHTVAARDIGE VREDE

Format: Hybride (fysiek& zoom)

Locaties: VU / Doopsgezinde gemeenschap van Haarlem, Utrecht, Zaandam

Link: <https://www.religionpeacejustice.com/public-lectures>

Data: Dinsdag en Donderdag, verschillende tijden.

In Europa wordt de oorlog in Oekraïne ervaren als een "wake-up-call" om de politieke, strategische en ethische opvattingen over veiligheid en vrede te herzien. Deze oorlog lijkt een terugval in oude patronen van oorlog, kolonialisme en de strijd om grondgebied - wat aan alle kanten leidt tot vijandig nationalisme en her-militarisering.

We zien nog steeds dat de meeste oorlogen gevoerd worden om de toegang tot grondstoffen, vooral door samenlevingen die zich laten leiden door economische belangen. De door de mens veroorzaakte opwarming van de aarde en de snelle klimaatverandering putten essentiële hulpbronnen verder uit, zodat een wereldbevolking van meer dan 8 miljard mensen nauwelijks zal hebben wat zij nodig heeft om te leven. In deze tijden van mondiale crises zal deze strijd waarschijnlijk snel intensiveren, deels omdat de toegang tot drinkwater en voedsel nu al niet voor iedereen is gegarandeerd. Mensen in kwetsbare posities worden nu al zwaar getroffen.

Bij deze conflicten gaat het niet langer alleen om het belang van de natiestaat en economische macht, maar simpelweg om het overleven van hele bevolkingsgroepen. De toenemende "hervestigingen" en vluchtelingenstromen zijn waarschijnlijk slechts een voorproefje van de crises waarmee de mondiale gemeenschap als geheel in de nabije toekomst zal worden geconfronteerd.

In deze reeks openbare lezingen willen we samen verschillende scenario's analyseren en bespreken. We doen dit vanuit verschillende disciplines, en vanuit verschillende regio's. Daarnaast willen we zoeken naar juiste methodes om bij te dragen aan een duurzame rechtvaardige vrede - voor iedereen.

De leidende vraag is: Welke goede methoden kunnen we bedenken om een ontwikkeling te veranderen die mogelijk zal leiden tot een toenemend aantal gewelddadige conflicten - ook in bevoorrechte gebieden die tot voor kort vrij "veilig" leken?

Lezingen

Alle lezingen zijn ook online te volgen.

De voertaal van de lezingen is Engels. Vertaling naar Nederlands is mogelijk voor de lezingen die plaatsvinden in de gemeentes.

23. March 2023 **The War in Ukraine – Postcolonial and Ecumenical Perspectives**
Prof. Dr. Fernando Enns & Dr. Andrés Pacheco Lozano
 Vrije Universiteit: Filmzaal PThU (15:30-17:00hr)
 Adress: De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
Voertaal Engels.

De oorlog in Oekraïne is in vele opzichten een ethische uitdaging. Aan beide zijden zijn christelijke kerken betrokken, die de strijd van hun natiestaten steunen. Het is een oorlog die strijdt om gebieden, volkeren, verhalen en hulpbronnen, volgens nationalistische en imperiale denkpatronen. In deze lezing introduceren we een postkoloniale analyse om de beweegredenen te ontmantelen. En we zullen kritisch kijken naar de theologisch-ethische redenering binnen de Wereldraad van Kerken, gevolgd door discussies over mogelijke alternatieve manieren van interventie.

Fernando Enns bekleedt de leerstoel (Vredes)Theologie en Ethiek aan de Faculteit Religie en Theologie van de VU Amsterdam. Hij is tevens directeur van het Amsterdam Centre for Religion and Peace & Justice Studies, en directeur van het Center for Peace Church Theology aan de Universiteit van Hamburg. Andrés Pacheco Lozano, geboren in Colombia, woonachtig in Nederland, is Post-Doc onderzoeker bij het Amsterdam Center for Religion, Peace and Justice Studies/Mennonite Seminary, en Research Assistant van de leerstoel (Vredes)Theologie en Ethiek aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

28. March 2023 **The Land as a Mirror: Environmental Justice from an African Perspective**
Prof. Dr. Michael Eze
 Vrije Universiteit: Filmzaal PThU (15:30-17:00hr)
 Adress: De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
Voertaal Engels.

In veel Afrikaanse tradities wordt het land in hoge mate vereerd als bron van leven, betekenis en als mogelijkheid voor een goed bestaan. In deze visie is de relatie tussen mensen en het land niet alleen materieel, maar een totaalbestaan (politiek, cultuur, religie, economie) dat vaak wordt gekenmerkt door onderlinge afhankelijkheid en coëxistentie. Op basis van dit Afrikaans perspectief zal deze lezing laten zien hoe het land zowel een spiegel als een nasleep is van elke holistische visie op milieu-rechtvaardigheid. Het idee van rechtvaardigheid is hier niet alleen een verwijzing naar regulerende idealen die ons mensen aangaan, maar een ruimer begrip dat het hele milieu omvat - planten, dieren, geesten, de levenden, ongeborenen en de levende doden. De ultieme les van deze Africanistische visie op milieurechtvaardigheid is de eigentijdsheid van waarden die harmoniseren en geen enkel aspect van milieuzorg als superieur aan het andere discrimineren. Bijvoorbeeld, in sommige gevallen is vegetarisme noodzakelijk om voor het land te zorgen, in andere gevallen, waar planten spirituele vormen van identiteit vormen, hebben andere waarden voorrang.

Michael Eze doceert globale en vergelijkende filosofie aan de Universiteit Leiden. Voorheen was hij visiting scholar aan het Center for African Studies van Stanford University, research associate aan het Martin Luther King Jr., Research and Education Institute, Stanford University, en hij was een Stiftung Mercator Foundation Research Fellow aan het Kulturwissenschaftliches Institut (Institute for Advanced Study in Humanities) in Essen, Duitsland van 2006-2009. Hij heeft een Ph.D. in Political Science and International Studies van de Universiteit van Cambridge en een tweede Ph.D. (Summa Cum Laude) in

Geschiedenis en Culturele Reflectie van de Universität Witten-Herdecke, Duitsland. Master in filosofie van de Universiteit van Pretoria, Zuid-Afrika, en Bachelor Honours in filosofie en religieuze studies van de Jesuit School of Philosophy, in Harare, Zimbabwe in samenwerking met de Universiteit van Zimbabwe. Hij heeft boeken, artikelen en openbare essays gepubliceerd op het gebied van filosofie, politiek en de geschiedenis van menselijke verzoening en dialoog.

4. April 2023 **The War in Ukraine: An Emergency Call of a Sustainable Future**
José Antonio Parcha Barrueta
 Doopsgezinde Kerk Zaandam (19:00-20:30hr)
 Adress: Westzijde 82, 1506 EH Zaandam
Voertaal Engels, vertaling naar Nederlands mogelijk.

Na de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen van energie en voedsel exponentieel gestegen, waardoor het aantal mensen zonder voedselzekerheid in de wereld is toegenomen, vooral in de landen die in de meest kwetsbare posities zitten. Deze oorlog vormt een dringende oproep voor een transformatie van de energie- en agrovoedingssector, die niet duurzaam is en verantwoordelijk voor conflicten en tegenslagen in de mondiale voedselzekerheid.

José Antonio Parcha is student Sociologie, Internationale Betrekkingen en Ontwikkelings-Deskundigheid aan de Complutense Universiteit in Madrid. Hij liep stage bij de Spaanse vertegenwoordiging bij FAO, IFAD en WFP waar hij zich richtte op duurzaamheid van agro-voedsel en de effecten van de oorlog in Oekraïne op het wereldwijde voedselsysteem. Onlangs is hij begonnen aan een proefschrift over de verantwoordelijkheid van financiële speculatie voor de wereldwijde voedselcrisis.

18. April 2023 **A Call for an Ecumenical Dialogue on a Just Peace: The challenges for the Interkerkelijke Vredesberaad (IKV), Inter-Church Peacecouncil, in the Netherlands**
Rev. Margarithhe Veen and Prof. Dr. Ad van der Helm
 Doopsgezinde Kerk Utrecht (19:00-20:30hr)
 Adress: Oudegracht 270, 3511 NV Utrecht
Voertaal Engels, vertaling naar Nederlands mogelijk.

In deze lezing delen Ad van der Helm en Margarithhe Veen hun visie op een rechtvaardige vrede. Ook gaan zij in op de uitdaging die er ligt voor het oecumenisch vredeswerk in Nederland. In deze lezing zetten zij uiteen welke bijdrage het concept van een rechtvaardige vrede kan bijdragen aan een meer solidair Nederland in plaats van een gepolariseerde.

Ad van der Helm is katholiek priester van het bisdom Rotterdam. Hij studeerde theologie in Amsterdam en canoniek recht in Straatsburg met een promotieonderzoek. Momenteel is hij voorzitter van de Haagse Gemeenschap van Kerken en voorzitter van het IKV. Daarnaast is hij hoogleraar kerkelijk recht aan de KU Leuven en Belgisch pastoor in Zoetermeer.
Margarithe Veen is bestuurslid van het Interkerkelijk Vredesberaad in Nederland en pastor voor de doopsgezinde parochies Zaanstreek en Krommenie.

20. April 2023

Church, Climate Crisis, and Conflict: How Churches Can and Must Work for Change*Geke van Vliet, PhD Candidate*

Dooptgezinde Kerk Zaandam (19:00-20:30hr)

Adress: Westzijde 82, 1506 EH Zaandam

Voertaal Engels, vertaling naar Nederlands mogelijk.

De oorlog in Oekraïne heeft niet alleen degenen getroffen die in het directe oorlogsgebied wonen. Omdat Oekraïne wereldwijd een van de belangrijkste leveranciers van graan is, en Rusland wereldwijd een van de belangrijkste gasleveranciers, zijn de gevolgen van de oorlog zelfs voelbaar in Nederland, Zuid-Afrika en nog veel meer plaatsen wereldwijd. De oorlog veroorzaakt onder meer voedseltekorten, hoge voedselprijzen en hoge energieprijzen. Er zullen steeds meer conflicten ontstaan, omdat de klimaatcrisis de wereld onder druk zet. De meest kwetsbare mensen zijn op de vlucht voor 'natuurrampen' en vechten voor toegang tot voedsel en drinkwater, terwijl wereldmachten met geweld proberen grondstoffen te bemachtigen. Hoe kunnen kerken reageren op de verwachte groei van conflicten en de, reeds bestaande, dreiging van de klimaatcrisis?

Geke van Vliet (1993) behaalde haar Researchmaster en doopsgezinde predikantsmaster aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Tijdens deze studies heeft zij zich gericht op eco-theologie, (groene) kerken en de klimaatcrisis. Ze is onlangs begonnen als promovendus aan de Universiteit van Pretoria, Zuid-Afrika als lid van een onderzoeksproject binnen het International Network on Religious Communities and Sustainable Development (IN//RCSD, zie <https://in-rcsd.org/en/sagras>). In haar promotieonderzoek richt zij zich op de ecologische betrokkenheid van jonge christenen in Zuid-Afrika en Duitsland in de zoektocht naar de nodige sociaal-ecologische transformatie.

9. May 2023

Pastoral, Prophetic and Practical - Pacific Spirituality and Political Engagement*Rev. James Bhagwan*

Dooptgezinde Kerk Haarlem (17:00-18:30hr)

Adress: Frankestraat 24, 2011 HV Haarlem

Voertaal Engels, vertaling naar Nederlands mogelijk.

We ervaren steeds meer dat de huidige benadering van ontwikkeling als constante groei niet duurzaam is. De roep om een totaal andere benadering van ontwikkeling is geen radicaal andere kwestie voor de eilandbewoners in de Stille Oceaan. Het is in feite in harmonie met het bekende kader dat meer ecologisch georiënteerd is. Deze gaat uit van spiritualiteit, inheemse kennis en manieren van zijn, en een sterk verlangen naar zelfbeschikking.

Ds. James Bhagwan is algemeen secretaris van de Pacific Conference of Churches, die bestaat uit 33 kerken en 10 nationale raden van kerken in 19 eilandstaten en -gebieden in de Stille Oceaan. Hij is een gewijd predikant van de Methodistische Kerk in Fiji. Hij heeft een Bachelor of Divinity met onderscheiding van het Pacific Theological College in Suva, Fiji en een Master Theologie in Christelijke Sociale Ethiek van de Methodist Theological University in Seoul, Zuid-Korea. Hij houdt zich bezig met sociale rechtvaardigheid en de gezondheid van de oceanen. Hij is bestuurslid van Pacific Women Lead en een van de trustees van het Pacific Disability Forum en de Fijische traditionele reisvereniging, de Uto Ni Yalo Trust.

11. May 2023

From Climate Conflicts towards Environmental Peace

Dr. Rebecca Froese

Doopsgezinde Kerk Utrecht (19:00-20:30hr)

Adress: Oudegracht 270, 3511 NV Utrecht

Voertaal Engels, vertaling naar Nederlands mogelijk.

Klimaatverandering vormt een groot risico voor de menselijke veiligheid, en moet daarom gezien worden als een van de belangrijkste crises die in de 21e eeuw moeten worden aangepakt. In deze lezing zullen we vanuit een sociaal-ecologisch perspectief naar de samenhang tussen vrede en milieu kijken en ons afvragen hoe de uitdagingen die de klimaatverandering voor samenlevingen in verschillende contexten inhoudt, hoe ze kunnen worden aangepakt, en getransformeerd.

Rebecca Froese is onderzoeker op het gebied van ecologische vrede en conflict, gericht op land conflicten, biodiversiteit, milieubeheer en met het bereiken van sociale verandering in relatie tot duurzame ontwikkeling. Ze is momenteel onderzoeker aan het Center for Interdisciplinary Sustainability Research van de Universiteit van Münster, Duitsland.

Registratie

Registeer je voor een of meerdere lezingen via dit formulier:

<https://forms.gle/wR3sR49rxQAu9yyd6>

Indien je de lezing online wilt bijwonen zal je een ZOOM-link ontvangen voor de aanvang van de lezing

Contact

Meer informatie: <https://www.religionpeacejustice.com/public-lectures>

Voor vragen, email: religionpeacejustice@gmail.com